

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ВИЩИЙ ДЕРЖАВНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКРАЇНИ
«БУКОВИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»**

**Матеріали навчально-методичної конференції
«АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ
ТА ФАРМАЦЕВТИЧНОЇ ОСВІТИ:
ДОСВІД, ПРОБЛЕМИ, ІННОВАЦІЇ
ТА СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ»**

18 квітня 2018 року

Чернівці - 2018

УДК 61+615.1:378.147

ББК 5:74.58

Редакційна колегія:

Бойчук Т.М. (голова), Геруш І.В. (заступник голови), Зорій Н.І., Ходоровський В.М., Москалюк В.Д., Глубоченко В.Г., Савка І.Г., Сорокман Т.В., Білоокий В.В., Присяжнюк П.В., Пашковський В.М., Грачова Т.І., Петринич Г.Й., Ткач Є.П., Федів О.І., Колоскова О.К., Кузняк Н.Б., Геруш О.В., Плеш І.А., Цигикало О.В. (відповідальний секретар), Чернікова Г.М. (секретар), Малик Ю.Ю. (секретар).

Актуальні питання вищої медичної та фармацевтичної освіти: досвід, проблеми, інновації та сучасні технології: матеріали навчально-методичної конференції (Чернівці, 18 квітня 2018 р.). Чернівці, 2018. 562 с.

У збірника містяться матеріали навчально-методичної конференції науково-педагогічних працівників Вищого державного навчального закладу України «Буковинський державний медичний університет», які висвітлюють методичні, методологічні, організаційні та психологічні проблеми додипломної та післядипломної підготовки лікарів, провізорів, медичних сестер, фармацевтів, можливі шляхи вирішення цих проблем у сучасних умовах. Окремі розділи збірника присвячені узагальненню досвіду впровадження Європейської кредитно-трансферної системи, використанню інформаційно-комунікаційних технологій підтримки освітнього процесу, приділено увагу питанням формування інноваційного, гуманістичного, демократично-орієнтованого освітнього простору, який забезпечить умови для всебічного, гармонійного розвитку особистості та конкурентоспроможності майбутнього фахівця.

Усі роботи представлені в авторській редакції.

ББК 5:74.58

Рекомендовано до друку рішенням вченої ради Вищого державного навчального закладу України «Буковинський державний медичний університет» (протокол № 7 від 22 березня 2018).

ISBN 978-966-967-528-0

© Вищий державний навчальний заклад
України «Буковинський державний
медичний університет», 2018

**МАТЕРІАЛИ
НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ**

**«АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ
ТА ФАРМАЦЕВТИЧНОЇ ОСВІТИ:
ДОСВІД, ПРОБЛЕМИ, ІННОВАЦІЇ
ТА СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ»
(м. Чернівці, 18 квітня 2018 року)**

Отже, дистанційна освіта дозволяє провести навчання на високому рівні і отримати об'єктивну оцінку набутих теоретичних знань і навичок. В результаті посилюється загальна мотивація студентів до навчання і відповідно покращується якість освітнього процесу.

ПСИХОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ВПРОВАДЖЕННЯ ПРОБЛЕМНО-ОРІЄНТОВАНОГО НАВЧАННЯ В РАМКАХ ГРАНТОВОГО ПРОЕКТУ ІЗ ЗАПОБІГАННЯ МЕДИЧНИХ ПОМИЛОК (TRAINING AGAINST MEDICAL ERRORS, TAME, ERASMUS+)

Л.О. Безруков, Н.К. Богуцька

Кафедра педіатрії та дитячих інфекційних хвороб

Вищий державний навчальний заклад України

“Буковинський державний медичний університет”, м. Чернівці

Дворічний досвід проведення занять зі студентами 12 груп 6-го курсу за методикою проблемно-орієнтованого навчання (ПОН) із залученням віртуальних пацієнтів як клінічних кейсів у лінійному та розгалуженому варіантах в рамках грантового проекту із запобігання медичних помилок (Training Against Medical Errors, TAME, Erasmus+) свідчив про імовірність виникнення дисфункціональності групової взаємодії та зниження академічної ефективності студентів, що визначало необхідність виявлення, врахування та подолання психологічних бар'єрів, властивих особистісно-орієнтованому підходу в навчанні випускників.

Поліпшення групової взаємодії та позитивний поступ групи можливі за умови врахування особливостей освітнього процесу студентів старших курсів, зокрема таких, як орієнтація на вирішення проблеми, особистісний концепт, готовність вчитися та життєвий досвід. Студенти-випускники мають мотивацію до навчання, якщо у них є проблема, яку можна вирішити завдяки новим знанням, тому вивчають лише те, що хочуть, або те, що їм необхідне для вирішення проблеми, чому істотно сприяє саме методика ПОН. Тьютору слід фокусувати групу на вирішенні проблеми з точки зору студентів та якомога активніше залучати їх до процесу навчання. Старшокурсники воліють керувати процесом свого навчання і контролювати його, хочуть, щоб визнавали їх здатність до самостійного навчання. Атмосфера довіри та поваги, можливість планувати та приймати рішення стосовно процесу свого навчання, дозволяють задовільнити ці потреби особистісного концепту студентів. Для цього тьютор виступає посередником, а не вчителем, підтримує самоспрямованість навчання.

Процес навчання студентів старших курсів передбачає зростання компетентностей, для чого студенти мають мати можливість визначити свої потреби у навчанні, зважаючи на початкові компетентності. Ефективність навчання зростає, якщо можливість навчання скоординована із потребою у знаннях. Тьютор лише допомагає студентам визначитись із потребами у навчанні, для цього слід бути уважним і підтримати студентів, якщо вони чогось не знають. Важливим є врахування особистого досвіду кожного студента,

тьютору слід розуміти та поважати досвід студентів, а також стимулювати застосування нових знань до вже існуючого досвіду.

Зважаючи на ці особливості освітнього процесу за методикою ПОН, слід брати до уваги наступні принципи: студенти мають хотіти вчитися; студенти вчитимуться лише тоді, коли відчуватимуть у цьому необхідність; потребу у навчанні можна стимулювати або розвинути; активна діяльність стимулює навчання; можливість застосувати на практиці нові знання і вміння посилюють бажання вчитися; навчання має фокусуватися на актуальних проблемах; під час навчання має існувати можливість активного обговорення і дискусії; обстановка для навчання має бути безпечною; слід чергувати різні форми і методики навчання, активуючи слухові, візуальні, кінестетичні канали, що слід врахувати при розробці кейсу.

У процесі ПОН тьютор може стикатися із складними ситуаціями для керування та вирішення. Зокрема, трапляються надто говірки члени групи; сторонні розмови; некоректні коментарі; неадекватні учасники; особистісні зіткнення; агресивні члени групи; відволікання на сторонні справи; сонні та байдужі учасники; домінантні члени групи та «всезнайки». Для кожної ймовірної складної ситуації в процесі ПОН тьютору заздалегідь слід розробити ефективну стратегію її вирішення та подолання.

Таким чином, навчання за методикою ПОН підвищує відповідальність, самосвідомість та мотивацію до навчання студентів, однак асоціює із певними психологічними ризиками групової взаємодії та особистісного спектру. Для успішної динаміки групи тьютору слід знати, вміти розпізнавати та ефективно долати індивідуальні та групові психологічні перешкоди.

ВИКЛАДАННЯ АКУШЕРСТВА ТА ГІНЕКОЛОГІЇ ІНОЗЕМНИМ СТУДЕНТАМ З ЗАСТОСУВАННЯМ ІНТЕРАКТИВНИХ МЕТОДИК: ПЕРСПЕКТИВИ ЗАСТОСУВАННЯ СИМУЛЯЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

А.М. Бербець

Кафедра акушерства та гінекології

Вищий державний навчальний заклад України

“Буковинський державний медичний університет”, м. Чернівці

Вступ. Освітній процес у вищій школі потребує широкого запровадження новітніх методик. В першу чергу це стосується медичної освіти, оскільки студент-медик повинен засвоїти не тільки значний обсяг теоретичного матеріалу, а й оволодіти важливими практичними навичками, необхідними в подальшій роботі. Ефективність засвоєння практичних навичок зростає при використанні інтерактивних форм навчання.

Основна частина. Інтерактивне навчання (від англ. interact: inter – взаємний і act – діяти) – це спеціальна форма організації пізнавальної діяльності, яка має конкретну, передбачену мету – створити комфортні умови навчання, за яких кожен студент відчує свою успішність, інтелектуальну спроможність.

- Бамбуяк А.В. 362
 Банул Б.Ю. 82
 Басіста А.С. 15
 Багіг В.М. 16
 Бачинський В.Т. 333
 Бачук-Понич Н.В. 135
 Бевзо В.В. 445
 Безрук Т.О. 17, 18
 Безрук, В.В. 18
 Безруков Л.О. 448
 Бендас В.В. 19, 78
 Бербець А.М. 449
 Березова М.С. 20, 86, 126, 332
 Бесплітнік М.Г. 122, 222, 246, 409, 447
 Беліков О.Б. 21
 Белікова Н.І. 21
 Бирчак І.В. 23
 Бідучак, А.С. 389
 Білецький С.В. 335, 349
 Білик Г.А. 112, 113
 Білик І.І. 208
 Білоокий В.В. 235, 236, 239, 240
 Білоокий О.В. 24, 240
 Білоокий, В.В. 237
 Білоус Т.М. 110, 112, 113, 397
 Бірюк І.Г. 25, 124, 475
 Бірюкова Т.В. 154, 292, 294
 Бліндер О.О. 27, 29, 30, 75, 241, 244, 336, 394
 Бобкович К.О. 32
 Богущька Н.К. 448
 Боднар Б.М. 373, 390
 Боднар Г.Б. 390, 453
 Боднар О.Б. 373, 390
 Боднарюк О.І. 454
 Бодяка В.Ю. 35, 90
 Боечко В.Ф. 32
 Бойко В.В. 349
 Бойчук О.М. 386
 Бойчук Т.М. 4
 Борейко Л.Д. 37, 38, 131, 249, 326
 Борисюк А.С. 39, 209
 Бродовська Н.Б. 346
 Булик Р.С. 41, 43
 Булик Т.С. 40
 Бурденюк І.П. 29, 78, 151
 Буряк О.Г. 45
 В
 Ванчуляк О.Я. 333
 Васюк В.Л. 253, 338
 Ватаманеску Л.І. 373, 390
 Вацик М.З. 339
 Вепрюк Ю.М. 46, 240
 Вилка Л.Я. 391
 Вівсянник В.В. 129
 Вітковський О.О. 400
 Власик Л.Й. 47
 Власова К.В. 41
 Воевідка О.С. 12, 340, 341, 379
 Воевідка О.С. 306
 Возна Х.І. 167
 Волошин В.Л. 43
 Волошин О.І. 48, 393
 Волошина Л.О. 49
 Воляннюк П.М. 208
 Г
 Гаврилюк О.І. 77, 394
 Гаген О.Ю. 357
 Гаєвська М.Ю. 50
 Гайдичук В.С. 96, 305, 306, 341, 379
 Гайдуков В.А. 52, 53
 Галагідина А.А. 54
 Галушко К.С. 183
 Гараздюк М.С. 333
 Гарас М.Н. 55, 395, 434
 Гарвасюк О.В. 56, 397
 Гасько М.В. 108, 338, 469
 Герасим Л.М. 54
 Герасим'юк І.Г. 57, 59, 60, 401
 Геруш І.В. 4, 397, 456
 Геруш О.В. 237, 239, 240
 Гирла Я.В. 398
 Глубоченко В.Г. 281
 Годованець О.І. 62, 63, 64, 400
 Годованець О.С. 344
 Годованець Ю.Д. 343
 Голяр О.І. 167
 Гонцарюк Д.О. 65
 Гончаренко В.А. 62
 Горбатюк І.Б. 67, 68
 Горицький Я.В. 358
 Гошовська А.В. 70, 71
 Гресько М.Д. 72
 Гресько М.М. 457
 Гречко С.І. 290, 458
 Григор'єва Н.П. 456
 Григоришин П.М. 345
 Гринчук В.В. 459
 Гринчук Ф.В. 73
 Гринько Н.В. 60, 401, 402
 Грицюк М.І. 389